

Jugoslávský týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: *Universum Sokol Publ.* • Vedoucí redaktor: *Josef Martínek* • Evropský redaktor: *Miroslav Fišera* • Adresa redakce: *AL, Postfach 3, 8027 Zürich*
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: *Universum Sokol. Publ.* • Chefredakteur: *Josef Martínek* • Redakteur für Europa: *Miroslav Fišera* • Anschrift der Redaktion: *AL, Postfach 3, 8027 Zürich* • Abonnement: *S. Fr. 50.00 (jährlich).*

GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • MONTAG, den 2. DECEMBER 1974 • POSTFACH, 3 8027 ZÜRICH (SCHWEIZ) Nr. 49. • PREIS S. FR. 1.00

Moskva a princip samostatnosti

Říjnová přípravná poradní schůzka evropských komunistických stran zůstala v Jugoslávii předním námětem i v listopadu. Na říjnové varšavské schůzce bylo vystoupení jugoslávského delegáta Grličkova nesporně nejpozoruhodnější ze všech, neboť bylo vyhlášením zásad maximální rovnoprávnosti a nezávislosti každé komunist. strany ve vzájemných vztazích. Grličkov prohlásil dva týdny po návratu z Varšavy v rozhovoru s bělehradským týdeníkem *Nedeljne Informativne Novine*, že šlo o potvrzení už známých a nyní prý všeobecně uznávaných zásad. Grličkov popřel, že stanovisko delegace Svazu komunistů Jugoslávie naráželo na odpor jiných stran. Přiznal sice, že existují jisté názorové rozdíly, ale to je podle Jugoslávců teď přijímáno v duchu principu spolupráce v různorodosti čili nevyvolává to konfliktní situace. V předním jugoslávském stranickém orgánu *Komunist* charakterizoval Branko Škrinjar debatu ve Varšavě jako otevřené předložení stanoviska každé strany, aby se s ním seznámily i ostatní složky, což prakticky vylučuje konfrontace a srážky. V jistém smyslu to však vylučuje také skutečnou debatu a tím také jistotu, že se princip různorodosti už opravdu prosadil, jak věří Jugoslávci. Grličkov se vrátil z Varšavy přesvědčen, že v komunistickém hnutí platí nyní zásada veřejného dialogu. V lublaňském deníku *Delo* napsal Jože Stanič, že po varšavské schůzce může každá komunistická strana v Evropě hledět vstříc případnému dalšímu sněmování s vědomím, že žádné z nich nemůže být upírána nezávi-

slost a autonomie. Stanič — který otevřeně napsal, že jak bývalá Kominternu, tak i bývalá Kominforma byly nástrojem sovětské strany — shledává, že osobitě postoje a názory jednotlivých stran platí teď za normální zjev, z čehož plyne, že každá strana může napříště obhajovat otevřeně a veřejně svá stanoviska. Tato nová situace je podle Staniče v některých kruzích už zazývána "duchem Varšavy". V obdobném smyslu psal o varšavské přípravné schůzce evropských komunistických stran nedávno Zoran Žujović v bělehradské *Politice*. Žujović přitom poukázal na škodlivost dřívější praxe, kdy zakořeněný mytus o nutnosti pevně semknutých řad a žulové jednoty nedovoloval, aby se názorové rozdíly dostaly na povrch. Jednota tohoto druhu, jednota bez různorodosti, je podle Jugoslávců nežádoucí. Jože Stanič označil takovou jednotu za nemožnou, neboť nikdy není možné najít monolitní platformu pro všechny rozdílné situace, příležitosti, potřeby a přání.

Prosazování monolitické jednoty znamená prosazování existence řídícího střediska, které se však ukázalo anachronismem a nemůže být vlastně už obnoveno. Vedoucí jugoslávský delegát ve Varšavě Grličkov v interview s týdeníkem *Nedeljne Informativne Novine* prohlásil, že nikdo, ani komunisté, nemá recept na řešení současných problémů Evropy — takže by bylo nesmyslem prosazovat v evropském komunistickém hnutí jakousi jednotnou generální linii.

Je pozoruhodné, s jakým optimismem se v Jugoslávii interpretují výsledky varšavské schůzky, která byla pouze přípravou dalších příprav pozdějšího sněmování. Zahraniční a hlavně domácí veřejnost je přesvědčována, že ve Varšavě byla přijata jugoslávská koncepce spolupráce. Nezávislost a autonomie každé strany musejí však být potvrzeny v závažnějších zkouškách, aby se staly v životě mezinárodního komunistického hnutí pravidlem.

Zdá se tak. Britská dělnická vláda ústy svého mluvčího, ministra obrany Roy Masona vyhlásila mnohé značné úspory ve vojenském rozpočtu, který v minulosti činil okrouhle 8.6 bilionů dolarů ročně. Úspory se budou týkat hlavně Singapuru — Honk-Kongu, Kypru a likvidace dohody s Jižní Afrikou o pronájmu a používání námořní základny Simonstowne u Cape Town. Úspory a odvolání vojenských jednotek se prozatím netýkají západního Německa v Evropě, které tam byly přiděleny v rámci Atlantického paktu.

Ale i tak je to zpráva pro svobodný svět velmi špatná, protože stále více a více se takovýmito úspornými opatřeními uvolňuje cesta sovětské expanzi skoro ve všech částech světa. Omezení se budou týkat nejvíce námořních sil a letectva, a odhadují se na 700 milionů dolarů v příštím roce, během pak deseti dalších let na 11 milionů. Budou se týkat jednotek v Singapuru, umístěných tam na podkladě dohody mezi státy: Nového Zé-

landu, Austrálie, Malajska a Singapuru.

Bude také odvoláno na deset tisíc mužů posádky v Honk-Kongu a posádku, která zůstane, bude muset dále platit místní královská vláda. Také přibližně 30.000 zaměstnanců ministerstva obrany ztratí v těchto opatřeních zaměstnání.

Na věci je ale nejhorší, že i když z uvedených opatření je jasné, že se jedná opravdu vzhledem k velmi obtížnému hospodářskému postavení Velké Británie o úsporu za každou cenu — je však přece z jednotlivých opatření viditelné, že rozhodnutí jsou motivována i politicky, viz případ Jižní Afriky, kdy bylo oficiálními zástupci vlády například řečeno, že "úspory nepřicházejí v úvahu, dokud nebude vypovězena dohoda s Jižní Afrikou"! Rozumí se tomu tak, že to je výstraha a protest proti rasistické diskriminaci vlády v Jižní Africe.

Ministr obrany Mason také oznámil, že Velká Británie přijímá washingtonský návrh na převzení vojenské základny na Diego Garcia, brit-

ském ostrově v Indickém oceánu, tisíc mil jižně od Indie. Spojené státy jsou totiž velmi znepokojeny zvýšenou sovětskou aktivitou právě v Indickém oceánu.

Roy Mason úsporné návrhy britské vlády odůvodnil tím, že "Velká Británie není více schopná bránit celý svět"! Ptáme se, kdo toho bude schopen? Bude moci tak velkou odpovědnost na sebe převzít v plném rozsahu Amerika? Zatím se o to snaží ze všech sil — pochybujeme však, že by díky této kritické době ve světě mohla na to stačit sama!

FIN

PROTEST

proti nespravedlivému postoji UNESCO vůči Izraeli vyjádřila švýcarská vláda velmi konkrétně: její senát odhlasoval desetiprocentní snížení švýcarského ročního příspěvku této organizaci spojených národů pro výchovu, vědu a kulturu. Samotný Izrael protestoval po svém: neúčastnil se zahajovacího zasedání UNESCO o standardizaci výchovných statistik.

SEJDOU SE KOMUNISTÉ?

Když se před měsícem konala přípravná poradní schůzka evropských komunistických stran ve Varšavě, zastínilo vystoupení vedoucího delegáta Svazu komunistů Jugoslávie Grličkova všechny ostatní projevy. Význam Grličkova vystoupení byl především v tom, že na multilaterálním shromáždění tohoto druhu formuloval zástupce vládnoucí komunistické strany co nejdůslednější zásady neomezené autonomie každé složky mezinárodního komunistického hnutí. Jisté to znamená, že tím slabne dopad autonomního programu italských komunistů, jejichž strana má nárok na titul nejsilnější nevládnoucí komunistické strany. Naopak, italská delegace se vrátila z Varšavy s přesvědčením, že jugoslávskou účastí na tamní přípravné poradní schůzce vzrostla i účinnost jejich vlastního boje. Giancarlo Pajetta, který vedl ve Var-

šavě delegaci italské komunistické strany, napsal po návratu domů ve stranickém teoretickém orgánu *Rinascita*, že přítomnost Jugoslávců na schůzce vyjádřila, jak koncepce "jednoty v různorodosti" získala v mezinárodním komunistickém hnutí půdu. Na jiném místě svého článku v týdeníku *Rinascita* zdůraznil Pajetta, že když se ve Varšavě dovolával Togliattiovo jaltského memoranda, které můžeme označit za jeden z ústředních programových dokumentů autonomního proudu, a poukazoval na nezbytnost uznání různorodosti, neobjasňoval tím pouze stanovisko své strany, ale hovořil v souladu s celkovou situací ve hnutí. Pajetta napsal, že zabezpečení autonomie a nezávislosti každé strany je mimořádně důležitým úkolem — neboť jen v tom je záruka plodné vzájemné spolupráce uvnitř mezinárodního komunistického hnutí a také při-

ležitosti pro komunisty předložit návrhy, které budou mít ohlas i u jiných pokrokových sil. Současně Pajetta znovu zdůraznil význam obla-
stní spolupráce západoevropských komunistických stran, které podle jeho slov mají jiný charakter než strany východoevropské. Boj za tyto koncepce není však ještě vyhrán. Koneckonců se autonomnímu křídlu v mezinárodním komunistickém hnutí podařilo odrazit jen částečně nátlak, aby se už začala připravovat také nová světová konference komunistických stran a aby se nadále přetřásal problém Mao Ce Tungovy Číny. Na samé přípravné poradní schůzce ve Varšavě nadhodil otázku Číny delegát rakouské komunistické strany Scharf, který se pak ve Vídni v interview pro stranický *Volksstimme* dovolával toho, že žádné straně nemůže být upřeno právo kritizovat politiku čínského vedení.

KLFSÁ PRODEJ

dosud populárních vánočních pohlednic organizace OSN — UNICEF, který byl prováděn na nepolitické bázi, a jehož výtěžek šel na pomoc nemajetným dětem všech národností. Mnozí velkoobchodnatelé zdůvodňují odmítnutí nákupu pohlednic záporným postupem OSN vůči Izraeli.

O ČESKOSLOVENSKU

SLUK v Paříži

Známý soubor lidových zpěvů a tanců — Slovenský lidový umělecký kolektiv — uspořádal vystoupení v ústředním sále UNESCO v Paříži. Předtím už SLUK vystoupil na 17 představeních ve Francii. Nejvíce se líbily tance dětvanský, myjavský a cikánský a cymbálová hudba.

Žádné volné obiloviny

Podle vládních nařízení z let 1970/1 (která se teď znovu připomínají) je v ČSSR zakázán volný prodej obilovin. To se týká nejen jednotlivě hospodařících rolníků — kterých je stejně minimum, — ale i členů družstev a zaměstnanců státních statků. Ustanovení pouze připouští, že socialistické zemědělské závody mohou obiloviny poskytovat nebo prodávat svým členům nebo zaměstnancům. Obiloviny, vyprodukované na záhumencích, mohou družstevníci legálně použít jen pro vlastní potřebu. Občané, kteří chovají drobné hospodářské zvířectvo, se musí koupit krmivo ve státních zásobovacích podnicích.

Opera v Bystřici

V Banské Bystrici oslavili nedávno 15-leté trvání tamního operního souboru, součástí Divadla Jozefa Gregora Tajovského, jehož soubor činoherní sídlí v blízkém Zvolenu, a to už 25 let. Činohra uvedla na 6000 představení, operní scéna uvedla za posledních 10 let 74 premiér a doma i na zájezdech vystoupila na 2500 představeních. Celostátní premiéru měla dávno už neuvedená Tajovského hra "Hrdina".

Zdvojený plynovod

Tranzitní plynovod, který pro dopravu sovětského plynu do západní Evropy postavilo Československo, už přepravil 10 miliard kubíků sibiřského zemního plynu. Zároveň se rozvíjejí práce na druhé, paralelní lince tohoto plynovodu, která povede z Plaveckého Petra do Zlonic na Kladensku; bude dlouhá 350 kilometrů a povede přes 12 okresů. Ještě v zimě musí stavbaři položit potrubí v povodí řeky Moravy, která je zjara zpravidla rozvodněná.

Problémy s autobusy

Veřejná autobusová doprava v Československu trpí nestálými potížemi hlavně co do vybavení vozovým parkem. Především chybí pro městskou dopravu autobusy o větší kapacitě, takže se lidé ve špičkách ve vozech cpou. Rozhodnuto, a to už dlouho, také není, kdo má financovat výstavbu pouličních čekáren, kterých je stálý nedostatek. Potíže mají dopravní podniky i se zvýšenými cenami nafty. Stát je nutí šetřit, takže se nyní uvažuje o zrušení některých tratí, které jsou částečně duplicitní s dopravou železniční. Doplatí na to občané v některých odlehlejších obcích.

Vysílání pro Kypr

Čs. rozhlas — jak vyplynulo z prohlášení jednoho řeckého komunistického funkcionáře — zřídil už před časem zvláštní vysílání pro Kypr a o Kypru. Rekové, ať žijí kdekoli, mají tak být informováni o komunistickém názoru na řešení tamních otázek. Opět tedy — "nevměšování"!

79 let L. Svobody

Ludvík Svoboda, prezident ČSSR, se 25. listopadu dožil 79 let. Je ovšem stále v nemocičním ošetření, a to v Ústřední vojenské nemocnici v Praze — Střešovicích. Tam ho také v den narozenin navštívili Husák a Štrougal. Ošetřující lékaři při té příležitosti, jak pravila úřední zpráva, potvrdili, že Svoboda musí být i nadále hospitalizován.

Sjezdy zahrádkářů

V Praze i v Bratislavě se konaly národní sjezdy ovocnářských a zahrádkářských svazů, za účasti vládních delegací. V Českých zemích hospodaří dnes skoro 300.000 členů na ploše 45.000 hektarů. U drobného ovoce se tyto pěstitele podílejí na celostátním nákupu více než 70 procenty, u vinných hroznů 40 procenty. Na Slovensku obdělává 60.000 členů přes 7000 hektarů. Zahrádkáři se také starají o štěpování těch sort ovoce a zeleniny, které pomáhají zvyšovat výnosy a kvalitu úrody.

AMERICKÉ LISTY, Československo-americký týdeník. — Vydává a tiskne Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak St., Perth Amboy, N. J. 08861. — Nevyžádané rukopisy se nevracejí. — Veškerá tisková práva vyhrazena. — Roční předplatné švýcarských Fr. 50.00 nebo ekvivalent.

AMERICKÉ LISTY, Czechoslovak-American weekly. Published and printed by Universum Sokol Publications, Inc., 283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08861. — Rights of republication of all materials herein are reserved. — Yearly subscription S. Fr. 50.00 or equivalent.

MOSKVA-PEKIN-SEUL

Předmětem sporu mezi Sovětským svazem a Čínskou lidovou republikou se stala i korejská otázka. Nepřímý podnět k tomu dal oficiální čínský komentář, který zaplétá severní Koreu bezprostředně do konfliktu mezi oběma komunistickými velmocemi. Peking obvinil Moskvu, že kuje pikle s jihokorejskou vládou, že v kolaboraci s ní "provádí politiku dvou Koreji" a že nejvíce zájem o návrhy severokorejského prezidenta Kim Il Sunga na opětné sjednocení obou zemí. Jak se v Pekingu prosylchá, hlásil korespondent listu Frankfurter Allgemeine, vzbudil tento čínský komentář v Pchjongjangu mimořádnou pozornost. S ohledem na severní Koreu, která už pro svou zeměpisnou polohu nechce být zatahována do sporu mezi Sovětským

svazem a Čínou, ale která sympatizuje v mezinárodních otázkách spíše s Pekingem než s Moskvou, Čína v posledních letech vyloučila korejskou otázku alespoň na venek ze svého sporu se Sověty. Od této zdrženlivosti Peking teď upustil, když sovětská agentura TASS oznámila, že Čína uzavřela s jižní Koreou transakci, podle které jí dodá 1.000 tun papíru. Peking označil toto tvrzení za zlomyslný výmysl: nikoli Čína, ale Sověty udržují styky s loutkovou vládou v Seulu, zněla čínská odpověď.

Na důkaz uvedl Peking dlouhý seznam kontaktů mezi Moskvou a Seulem, který sahá od mezinárodních sportovních setkání přes konsulační pomoc k obchodním stykům a pozvánkám pro ji-

hokorejské novináře. Výčet těchto kontaktů nenechává na pochybách, praví se v čínském komentáři, že sovětské revisionistické kuji pikle s jihokorejskou vládou a žádají přijetí obou korejských států do Spojených národů, zatímco Moskva naopak neposkutekuje jasnou podporu Kim Il Sungově programu opětného sjednocení Koreje. Čínský útok na Sověty zasluhuje zvláštní pozornost. Skutečnost, že Peking a Moskva znormalizovaly styky s Washingtonem, zneklidňuje zřejmě severokorejské vedení. V soutěži s Moskvou o přízeň severní Koreje učinil Peking nyní obratný šachový tah, když obvinil Sověty z pokrytectví v otázce opětného sjednocení rozděleného korejského národa a dokonce i z toho, že spolupracují s nepřitelem.

Potíže s inteligencí

Pražskému režimu se stále nedaří získat podporu alespoň podstatné části čs. inteligence, a to ani v jednom odvětví, tedy ani techniky, ani učitele, o umělcích a vědci ani nemluvě. Dosvědčil to nedávno znovu předseda vlády Štrougal v projevu na celostátní vysokoškolské konferenci v Praze. Poměrná otevřenost Štrougalova projevu svědčila o palčivosti problému, o nichž byla řeč, a o nezbytnosti je nějak (ale jak?) řešit. Štrougal několikrát potvrdil "naléhavou potřebu" aktivní účasti inteligence na vědecko-technickém rozvoji, ale zároveň přiznal, že "pohled na naši inteligenci nezbytně ovlivnila a ještě ovlivňuje historická skutečnost" roku 1968, kdy "část inteligence vystoupila proti socialismu — což vedlo k dalekosáhlé destrukci politického systému a vědomí našich občanů". V tomto Štrougalově přiznání, že myšlenky tzv. Pražského jara jsou po veškerých čistkách minulých let stále živé, je zároveň obsažena stížnost i na nedostatečnou politickou práci jeho kolegů ve státním vedení. Předseda vlády — obrací se ke studentské konferenci — také připustil, že "příslušníci starších generací prošli složitým procesem socialistického uvědomování rychleji a snad i snáze než dnešní mladí lidé". Tehdy — po

válce — prý vystupovala do popředí citová stránka. Ta dnes "ustoupila do pozadí". Podle Štrougala "ke škodě věci". I takhle stížnost je výmluvná. Svědčí o tom, že ani mladá generace — přes různé Svazy mládeže a pionýrské organizace — neplane nadšením nad dnešním systémem v Československu, že vedoucí orgány to vědí a že jsou dokonce občas přinuceny to veřejně přiznat. Předseda čs. vlády se ve zmíněném projevu pokoušel o bezbretné mladým lidem na-

dejít: prý je nutnější ještě větší úsilí o to, "aby naše slova odpovídala činům, aby teorie byla v souladu s naší praxí". Což se dá sotva, po všech dosavadních zkušenostech s totalitou, uskutečnit. Prý "můžeme mít různé názory na to, jaký rozsah požadavků mladých generací je úměrný možnostem společnosti". Čímž se mělo omluvit, čeho všeho se dnes mladým lidem v ČSSR nedostává a co je jim upíráno. Ale neomluvalo.

MS

Zdravi-tamin a Bol-ven robia zázraky

píše moja mamička zo Slovenska ktorá sa po nich cítí oveľa lepšie a po tých Laguna krémoch vyzerá mladšie a svieže. A čo ste po a po tých Laguna krémoch vyzerá mladšie a svieže. A čo ste poslali mojej priateľke, ktorá bola ranená mŕtvicou. Zdravi-tamin a Bol-ven, ta po užívaní tých liekov chodí už o palici a predtým bola pripnutá chorobou len na lôžko. Lekári v Československu sú z toho prekvapení, že ako je to možné, že oni jej predpovedali dlhé leženie a ona vďaka vám a Pánu Bohu už chodí. Pošlite nám tiež ty vaše lieky i informácie o nich po anglicku pre našich známych. Vela zdaru va vašej zásluhnej práci. — Anna Prill. San Francisco. Ani vy neodkladajte na zajtra a objedajte si ich s dôverou, lebo táto kombinácia často pomôže i tam, kde iné liečivá sklamlali. Kombinácia na 5 týždňov Zdravítamin i štvorliek Bolven \$6.88, alebo na 10 týždňov len za \$12.78 — ušetríte dolár. Tiež Zdravítamin väčší \$6.98 na 10 týždňov, na 5 týždňov \$3.98. Štvorliek BOL-VEN tabletky na 5 týždňov \$2.90 na 10 týždňov \$5.80. MORAVIA koncentrovaný liniment na 1 pint za \$3.50, na kvart len 6.00. DANUBE prechádzajúce tabletky z liečivých bylín na 50 dní \$2.50, na 3 mesiace len \$3.50. Priložte cash, money order, šek alebo na C.O.D. Tiež do Kanady, ale nie C.O.D. Do ČSSR pošleme za vás, keď pripojíte \$1.90 na Air Mail. Tiež LAGUNA päťvitaminový výživný krém na skrásenie a hojenie \$3.50. LAGUNA — omladzujúci prírodný hormón, menej mastný na noc — nová formula s tromi vitamínmi \$3.50, na odstránenie vrások a škvrn z tváre. Najlepšie výsledky používaním oboch krémov. Pošlite o 80 centov viac a máte to do 4 dní!

EUROPEAN DRUGS a LAGUNA COSMETICS, DPT. 7

Bretislav a Anna Jelinkovi, P. O. Box 927,
Laguna Beach Cal. 92652

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU?

ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné jazykové časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je holavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Nezáleží vám osud bývalé vlasti lhostejný. stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:

AMERICKÉ LISTY,

Postfach 3, 8027 Zürich/Schweiz

Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a předplatné zaplatím poštovní složenkou (celoročně, pololetně, čtvrtletně. Nehodící se škrtněte. Roční předplatné S. Fr. 50.00, pololetní S. Fr. 25.00, čtvrtletní S. Fr. 13.00 nebo nápočet v jiné měně. Předplatné je možno uhradit i šekem nebo money order.

Jméno: _____
Adresa: _____

Špión - rozhlasový hrdina

Musím se přiznat k omylu, i když jeho příčinou byla nesprávná informace z domova. Podle ní byla paknička Petra Bednáře "Spolek mrtvých duší" (viz AL z 21. října) stažena z trhu, poněvadž se jedná o snůšku pivních drbů, — ne o senzační odhalení čs. rozvědky, ale ostudný doklad toho, čím se zabývá a na co se vyhazuje valuty. Není tomu tak a její hrdina, agent čs. rozvědky na Západě, se nyní představuje na pokračování v rozhlasu, kde přehrává pásky telefonických rozhovorů, které vedl s "exilovými pracovníky" z okruhu Josefa Pejškara.

Řekněme hned na počátku jednu zásadní věc, že totiž tyto rozhlasové relace jsou nepochybně světovým unikátem. Metody tajných služeb nejsou jistě nikde ve světě vybíravé, ale rozhodně žádná z nich dosud neudělala to, aby rozhovory, které vyprovokuje a nahraje potají na magnetofonový pásek, pak jako "šlágr" prezentovala veřejnosti. V celém světě je nahrávání telefonních rozhovorů trestné a nikdo, kdo to dělá, s tím nechodí na trh, protože by se styděl za svou indiskretnost. Připomíná to babku z veřejných WC, která dírkou ve zdi fotografuje svou klientelu a pak obrázky prodává; čs. rozvědku se tím chlubí.

To však nemá být obrana těch, kteří v seriálu pražského rozhlasu — v pátek 22. listopadu běželo už páté, víc než půlhodinové pokračování — vystupují jako neslavní hrdinové: Josef Pejskar alias Jožka Pero a okruh jeho spolupracovníků (a vzájemných pomlouvačů), s nimiž agent, v knížce ještě skrytý pod pseudonymem Marek, nyní už vystupující pod vlastním jménem Ervin Marák, vedl telefonické rozhovory, které si nahrával na magnetonové pásky a ty pak posílal do Prahy. Jen tak mimochodem: až na výjimky jde o mezinárodní rozhovory a počet pásků dosahuje stovek. Kolikpak třeba vozů MB 1000, vyexportovaných za valuty, na tuhle legraci prasklo? Stojí opravdu za to si ty rozhovory poslechnout, protože především politické rozmyšlenky Josefa Pejškara představují opravdové perly: — My jsme podnikem (myslena je Svobodná Evropa), který je postaven na sopce světové politiky. My už jsme tak otrlí,

protože se to už táhne tolik let. Lidí, kteří jsou dole pod rozhlednou a dívají se na nás, nemohou daleko vidět. My přece jen z té rozhledny vidíme trochu dál a víc. — Kam z té rozhledny vidí, ukazuje jeho jiný výrok: — My, pokud máme informace, tak vlastně už jsme ve III, světové válce. —

Trochu jiného druhu, ale za to obzvláště pikantní bylo jeho "důvěrné sdělení" o Pachmanovi: — Pachman — než sem přišel, to je mezi námi, byl už 3 roky ve styku s námi. Von nám podával informace, ale s tím se nemůže chodit na buben. On dostával určité úkoly, ale to taky nemůžeš každému kokrhát. — Každému to samozřejmě kokrhát nelze, jen "telefonicky pošeptat" tomu pravému — agentu čs. rozvědky; člověk si mané představuje, jak se musel Marák na druhém konci drátu smát do hrsti.

Všechny tyto výroky by samozřejmě bylo možné odmítnout mávnutím ruky, protože nejen sklerosa je dar boží, kdyby zůstalo jen při nich. V době puče v Chile však Pejskar posílá svému "příteli" pohled, na kterém píše: — Máme radost z vývoje událostí v Chile. Doufám, že tomu tak bude jednou i u nás. My jsme měli v r. 1968 udělat s komunisty totéž a dnes bychom byli dále. — Samozřejmě, že Marák na to zavedl při nejbližší příležitosti znovu řeč a Pejskar svou "politickou strategii" rozvedl: — Chile nesousedí s Ruskem. Kdybychom my nesousedili s Ruskem, tak bychom si pravděpodobně taky poradili s komouši sami. — Jožkovi sirotci a Bilákova kohorta mu za takovýto "důkaz" nulnosti "bratrské pomoci" z

21. srpna 1968 nemohou být nikdy dost vděční. Jiný z Marákových přátel, Antonín Strnad z Kolína n/R. to říká v jiné verzi: — Na žádného komunistu nemůžeš být dost tvrdý. Žádný slitování s žádným. —

A tady už přestává sklerosa, senilita i jiné dary boží. Není to otázka obrany komunistů, jestliže připomeneme — a nechtějme to zapomenat! — že v KSC bylo v některých obdobích 25% z celkového počtu voličů a že celkově prošel členstvím v této straně z různých důvodů ještě větší díl, snad víc než jedna třetina celkového dospělého obyvatelstva. Kde bere J. Pejskar právo odvolávat se vůči nim na příklad bestiálního postupu vojenské junty v Chile? Jeho . . . ké (doplň dle vlastního uvážení) výroky samozřejmě domácí propaganda obratně využívá tak, že je prezentuje jako stanovisko emigrace, aby tím vyvolala strach nejen u této početné části domácího obyvatelstva, ale i u ostatních. K tomu ji velmi vhodně posloužil . . . ký výrok Eduarda Pártla: — Vezmu kulomet a půjdu od Pizně pěšky a postřelím, koho potkám . . . — , kterýžto výrok Marák pohotově doplnil svým komentářem: — Každého našeho občana považují za nepřítele. —

Kdo jsou tito lidé nejlépe ilustruje skutečnost, že zánětlivý bojovník proti komunismu E. Pártl nakonec nevzal kulomet, ale dopisní papír a — napsal čs. rozvědku obsáhlou nabídku, co všechno jí práskne, jestliže propustí jeho manželku, zatčenou v CSSR pro špionáž. Změti takovýto vhodně sestřihaných výroků není možné upřít sugestivní dojem, který tyto relace vyvolají u posluchačů v zahraničí a natož pak doma. Mnozí si budou jistě klást otázku, která je při zásadní nedůvěře k jakékoli domácí propagandě příznačná: co to na nás zase ti naši fízlové ušili za boudu a jak ten trik technicky provedli? Nebudou tomu prostě věřit (tak jako ti, kteří prožívali padesátá léta doma nevěřili vši té propagandě o rozporech v t. zv. emigrantské "representaci", ačkoli to byla většinou pravda), přes to, že jde s naprostou jistotou o rozhovory autentické. Podvod, kterého se pražský rozhlas dopouští, je jiného druhu: pokouší se totiž vyvolat dojem, že ti, jejichž rozhovory uvádí, jsou jakési osobnosti, které představují exil nebo i onu Svobodnou Evropu, proti které jsou relace především namířeny. Ve skutečnosti jde o bezvýznamné osoby, které se sice pokoušely si na ledasco a ledaskoho hrát, ale které dříve či později neuspěly. Stačí uvést jejich jména: vedle J. Pejškara je to Josef Staněk z Holandska, Jaro-

Proti hladu

V Římě skončila Světová konference Spojených národů o výživě. Její účastníci přijali přes dvacet různých resolucí, které nabudou platnosti až je projedná a schválí Organizace spojených národů. Lidstvo roste každým rokem o 75 milionů, mnoho z nově narozených však nemá žádnou šanci přežít. Z patnácti narozených dětí zemře osm dříve nebo později hladem. Na celém světě zemře hladem ročně 27 milionů lidí. Ve dvou letech je to tedy víc, než kolik obětí si vyžádala druhá světová válka. Asi třetina všech obyvatel takzvaných rozvojových zemí trpí hladem. Od minulých válek se lidstvo téměř zdvojnásobilo a dosáhlo počtu tří miliard 800 milionů. V roce 2000 se přiblíží lidstvo hranici sedmi miliard. Produkce potravin se však vyvíjí jen nepatrně rychleji než

růst počtu obyvatelstva. Aby se udržely alespoň dnešní poměry, které jsou pro vlády řady zemí v Ásii a Africe neudržitelné, musí se zvýšit výroba potravin o 85 procent. Přesto i potom bude nejméně půldruhé miliardy lidí trpět hladem a padesát milionů lidí ročně hladem umře.

Shromáždění delegátů si byli této vážné situace vědomi. Plénium proto doporučilo několik resolucí, které jsou prvním krokem na dlouhé cestě v boji s hladem. Byl vytvořen společný zemědělský fond, do kterého přispějí miliardovými částkami Irán — některé země produkující ropu a také průmyslově vyspělé západní země. Druhým krokem je vytvoření světového výboru, který bude složen z dvacetipěti ministrů, které jmenuje Hospodářská a sociální rada Organizace spojených národů a schválí valné shromáždění. Chudým a méně vyvinutým zemím byla dále slíbena všemožná podpora, budou dostávat nejen technickou pomoc, ale ve zvýšené míře rovněž umělá hnojiva.

Delegace, přítomné na jednání Světové konference Spojených národů o výživě, se rovněž zavázaly, že v příštích třech letech bude rozdělováno ze společného fondu nejméně deset milionů tun potravin těm nejpotřebnějším národům. Spojené státy poskytovaly vydatnou pomoc po celých uplynulých dvacet let. Americký ministr zemědělství Butz řekl v Římě novinářům, že jen v letech 1965 a 1972 poskytly Spojené státy potřebným národům — na 80 procent veškerých potravin.

S dalším zvyšováním americké pomoci se zatím počítat nedá. Američan Martin, který jako jediný představitel národní delegace uspořádal tiskovou konferenci, odmítl kritiku této americké politiky a dodal, že by se kritici měli obrátit na Sovětský svaz a Čínu. Žádná ze zúčastněných zemí neuspořádala tiskovou konferenci, řekl Martin, a žádná delegace se zatím konkrétně k ničemu nezavázala.

lan

Zacházení s ostatky

Chot' komunistického chilského básníka Pabla Nerudy měla potíže s uložením ostatků svého manžela. Něco mnohem horšího se v Praze dělo vdově po Josefu Smrkovském, Paní Nerudová mohla 10. května 1974 uveřejnit ve věstníku La Tercera inserát, ve kterém oznámila "naším přátelům, že z příčin, které se vymykají naší kontrole — byly ostatky Pabla Nerudy přemístěny do hrobu na městském hřbitově". Paní Smrkovská nejenom, že nemohla uveřejnit zprávu, že urna s pozůstatky Josefa Smrkovského zmizela z rodinné hrobky; čs. tisk se ani slovem nezmiňoval o smrti Josefa Smrkovského.

PETR HABERMAN

SLOVAK GYMNASTIC UNION

SOKOL

of the United States of America

THE FIRST SLOVAK SOKOL SOCIETY in the U. S. A.
OFFERS YOU:

- MANY FRATERNAL BENEFITS
- COMPLETE LIFE AND ENDOWMENT INSURANCE
- MORTGAGE PROTECTION INSURANCE
- SUMMER PHYSICAL FITNESS CAMPS
- RECREATIONAL ACTIVITIES IN OUR HALLS

DON'T WAIT — JOIN NOW!
WE ARE HERE WHEN NEEDED

276 Prospect Street, East Orange, N. J. 07017

(Area Code 201) 676-0280

ANDREW VENGLARCHIK, JR.
President

JOHN SOPOCI
Secretary

**SPOJENECTVÍ
PRASKÁ VE ŠVECH**

Polemika hlavních partnerů francouzské levice — socialistů a komunistů — pokračuje k radosti vládní většiny, která sama trpí vnitřními rozpory. Důkazem toho byla rozprava v senátě, ve které vystoupili zejména ministr vnitra Poniatowski a komunistický senátor Jacques Duclos. Rozprava se soustředila na komunistickou stranu. Duclos vyzval Poniatowského, aby ospravedlnil své tvrzení, že komunistická strana má totalitní a fašistický charakter. Poniatowski byl ovšem jenom rád, že měl už po třetí příležitost opakovat své tvrzení a zdůvodnit je.

Politici komentátoři v Paříži se domnívají, že se vláda prostřednictvím Poniatowského v současné době pokouší vmanévrovat socialisty do ještě hlubšího rozkolu s jejich komunistickými spojenci tím, že ličí komunisty jako doktrinářské stoupence tvrdé linie v Moskvě.

Poniatowski vysvětlil — že svým líčením komunistické strany chtěl upozornit na rozdíl mezi komunistickou a socialistickou stranou, která podle jeho slov je národní, republikánská a demokratická, což znamená, že obě strany nemohou věčně tvořit alianci. Vedoucí funkcionář socialistické strany Claude Estier však na to reagoval ostrážitě. Omezil se jen na upozornění, že sjednocená levice se nepropůjčí k vládním manévřům.

Závěr je, že socialisté a komunisté půjdou pravděpodobně stále více vlastní cestou, přičemž se budou dále hlásit ke společnému programu a spojenectví, které potřebují k dosažení moci. Letos na jaře prohráli v prezidentských volbách o necelé procento.

V říjnových doplňovacích volbách zaznamenali socialisté zisky na úkor komunistických kandidátů a to byl vlastně začátek nynějšíh rozporu. Komunisté stále obviňují socialisty z pokusu vybudovat si moc na jejich úkor, s cílem dosáhnout změny v rovnováze sjednocené levice. Navíc se k těmto obavám připojilo podezření, že socialisté chtějí upustit od společného programu anebo ho rozředit. Socialisté popírají, že chtějí oslabit komunisty anebo nechat padnout společný program. Komunisté však zašň už příliš daleko a proto nakonec předák socialistů Mitterrand považoval za svoji povinnost odvolat schůzku s generálním tajemníkem komunistické strany Marchaisem, na které se tyto spory měly urovnat.

Zdá se, že Mitterrand nyní ztrácí trpělivost. Nedávno sice prohlásil, že strana zůstane věrná společnému programu, ale zároveň varoval, že současná kampaň proti socialistům musí skončit, nebo že už nebudou moci s komunisty jednat jako se spo-

ženci. Socialisté, řekl Mitterrand, se rozhodli být vůči komunistům otevření a upřímní, nehodlají se však před nimi sklánět. Proto odřekli schůzku s vedením komunistické strany.

Komunisté použili v odpovědi téže fráze a prohlásili, že oni se také nebudou sklánět. L'Humanité napsala, že na nedávném komunistickém sjezdu byla vznesena řada konkrétních otázek, na které socialisté musejí odpovědět. Dodala, že dosud žádná odpověď nedošla. Naopak — některá prohlášení prý ospravedlňují obavy komunistů a dokazují, že jde o významný politický problém.

ŘECKÉ VOLBY

Výsledky voleb do řeckého parlamentu jsou pokládány nejen za osobní úspěch Konstantina Karamanlise, ale i za triumf demokracie. 54% Řeků uznalo, že Karamanlis, který se vrátil letos v červenci z jedenáctiletého exilu, dokázal zachránit zemi před vážnými vnitropolitickými otřesy, které hrozily, když se vojenská junta vzdala moci, a projevilo přání, aby v úřadě ministerského předsedy setrval nadále. Jeho konkurentu George Mavrosovi, který se postavil do čela liberální Unie střed projevil důvěru přibližně 20% voličů. Strany na levém a pravém okraji řeckého politického spektra dopadly hůře než se očekávalo. Všehelenské socialistické hnutí, vedené Andreasem Papaniřeum soustředilo na sebe 13% hlasů a tak zvaná Spojená levice, sdružující komunisty a jejich soupevníky jen 9%. Krajní pravice, která se seskupila okolo monarchisty Petrose Garoufaliase a šla do voleb pod názvem Národní demokratická unie, získala jen 1% odevzdaných hlasů.

Z vítězství Karamanlisovy strany Nové demokracie a z částečného úspěchu Mavrosovy Unie středu je zřejmo, že řecký národ netouží po návratu do minulosti, že ale nemá pochopení ani pro velké sociální a hospodářské experimenty. Řekové v převážné většině zřejmě usilují o to, nastolit demokratický řád západního typu a udržet spojenecké svazky se západními demokraciemi. Neutrálistický kurs socialisty Papandreua — rozchod s Evropským hospodářským společenstvím a s Atlantickou obrannou organizací — odmítli. Ještě větší nedůvěru projeвили vůči komunistům.

Nezapomněli, že ti rozpoutali v poválečných letech občanskou válku a snažili se nastolit prosovětskou diktaturu. Po 27 let, kdy byla komunistická strana zakázána, munistická strana zakázána, mi stojí většina řeckého národa, nyní, když jim byla dá-

na příležitost své tvrzení prokázat, utrpěli fiasko.

67mi letý Konstantin Karanlis je konzervativce. Ani jeho největší odpůrci si ho však netroufají označovat za zpátečníka. Vyšel z lidu. Mímořádně populárním se stal už v letech padesátých. Roku 1955 převzal úřad předsedy vlády a udržel se v něm osm let — na rozdíl od jeho četných předchůdců, kteří většinou po několika měsících museli resignovat. S řecké politické scény se stáhl dobrovolně. Odešel do exilu, protože se dostal do konfliktu s intrikující dvorní klikou.

Ted' ho čekají velké úkoly. Řecký národ pod jeho vedením stojí před problémem, zdali obnovit monarchii, jak se spravedlivě vypořádat s vůdci vojenské junty, jak učinit přítrž inflaci a konsolidovat hospodářskou situaci, jak právně zajistit akademické svobody, jak řešit kyperskou krizi, jak upravit vztahy Řecka k Evropskému společenství, k Severoatlantické obranné alianci a k Turecku.

Nejprve bude řešena otázka, zda-li obnovit království nebo vyhlásit republiku. O tom má být rozhodnuto už 8. prosince při lidovém referendu.

—ař

OHLEDÁVÁNÍ PŮDY

Předseda maďarského parlamentu a člen stranického politbyra Antal Apor vyjádřil v interview pro jugoslávskou tiskovou kancelář Tanjug uspokojení nad vývojem maďarsko-jugoslávských styků a při té příležitosti prohlásil, že rozdílný přístup k jednotlivým problémům, rozdílné metody budování socialismu a rozdílné organizační formy nejsou překážkou co nejintenzivnější vzájemné spolupráce. Maďarskou parlamentní delegaci přijal i prezident Tito, který se krátce předtím vrátil z několika-denní návštěvy ve východním Německu, již označil za velmi úspěšnou. Pozorovatelé si všimli, že Titova návštěva ve východním Berlíně začala bez bratrských polibků, které si však Tito a východoněmecký stranický šéf Honecker vyměnili, když se loučili. Působilo to, jako by mezi začátkem a koncem Titovy návštěvy ve východním Berlíně roztály ledy. Britský list The Financial Times v té souvislosti píše o dalším kroku na cestě k uznání různorodosti, které je pro Jugoslávce jedním ze základních předpokladů spolupráce. Kdysi, po československých událostech, zaujímal východoněmecký režim krajně negativní stanovisko k vnitřnímu systému v Jugoslávii a k její neangažované zahraničně-politické orientaci. V komunikě z minulého týdne o Titových jednáních s Ho-

neckerem se však hovořilo jen o spolupráci, a to také s výslovnou zmínkou o zásadách svrchovanosti, nezávislosti, rovnoprávnosti, neměšování a vzájemných výhod a o uznání specifických rysů vnitřního vývoje i mezinárodního postavení obou zemí. Formulace tohoto druhu považují Jugoslávci vřdycky za svůj úspěch. Nesporně je zajímavé -- že se jugoslávsko-východoněmecké komuniké nezmínilo ani slůvkem o připravované konferenci evropských komunistických stran, jež se má konat na jaře příštího roku ve východním Berlíně. Na přípravné poradní schůzce ve Varšavě, jež byla svědkem důležitého vystoupení Jugoslávie pro nové, autonomní vztahy mezi socialistickými zeměmi a komunistickými stranami, Jugoslávci tento plán neodmítli. Ovšem, k účasti na případné konferenci ve východním Berlíně se nezavázali předem. Zřejmě ohledávají nejdříve nadále půdu, aby se přesvědčili, zda uznávání různorodosti zapustilo opravdu hlubší kořeny.

NOVÁ TURECKÁ VLÁDA

Nová turecká vláda pozůstává z technokratů, členů parlamentu a akademiků. 60-ti denní vládní krize skončila tím, že prezident Korutürk schválil složení kabinetu, které navrhl nový ministerský předseda, nezávislý senátor Sadi Irmak. Tento 70-ti letý profesor fyziologie, který je v politice zastáncem střední cesty, byl pověřen úkolem sestavit novou vládu, když se představitelům politických stran nepodařilo vytvořit koalici. V jeho vládě jsou ze 27-mi ministrů a státních tajemníků jen 4 straničtí politikové, vesměs členové malé Republikánské strany důvěry. Do 16. vládních funkcí povolal Irmak osobnosti, stojící mimo parlament, a sedm obsadil nezávislými senátory.

Profesor Irmak převzal úřad ministerského předsedy po Bulentu Ečevitovi, představiteli Republikánské lidové strany, který si v národě získal velkou popularitu svým odhodlaným postupem v kyberské krizi. Ečevit odstoupil 18. září pro vnitřní rozpory v koalici a potom se marně pokoušel sestavit novou vládu, která by připravila předčasné parlamentní volby.

Sadi Irmak povolal do vlády toľak mimoparlamentných hodnostárov proto, že jen centristická Republikánská strana důvěry je ho ochotna aktivně podporovat.

Většina stran zastává názor, že jen nové volby mohou vyřešit vládní krizi, která má původ vlastně už v nerozhodném výsledku voleb v říjnu minulého roku. Na čem se však politikové nemohou shodnout, je termín příštích voleb.

Politika Ankary v kyperské otázce zůstane beze změny.

OBYČEJNÉ ZLOČINY

V západním Německu je prvořadou politickou aktualitou nová teroristická akce levicových extremistů, jejíž obětí se stal prezident Nejvyššího berlínského soudu Günter von Drenkmann. Byl ve svém bytě zavražděn. Za jeho vraždu převzala zodpovědnost v anonymním telefonickém rozhovoru anarchistická skupina, která se představila jako Frakce Rudé Armády. Odůvodnila ji jako odvetu za smrt uvězněného teroristy Holgera Meinese, který patřil k tvrdému jádru skupiny Baader-Meinhof, jež má na svědomí několik vražd, bombových útoků a loupežných přepadů.

Členové této skupiny jsou rozmístěni v různých věznicích, ale zřejmě udržují mezi sebou prostřednictvím svých právních obhájců kontakty a dohodli se pokračovat i ve vazbě v odporu proti západoněmeckému právnímu řádu. Před několika týdny zahájili hladovku, při níž právě Holger Meins zašel do krajnosti. Po osmítýdenním hladovění zemřel. Byl sice podle zákonných předpisů uměle živěn, ale protože přitom vzdoroval, jen část výživného roztoku se dostala do jeho útrobu. Jeho společníci z teroristického podsvětí chtějí jeho smrt zneužít jednak ke zvýšenému nátlaku na justiční a vězeňské orgány, aby uvolnily nad uvězněnými kontrolu a usnadnily jim útek, a jednak jako signál k nové vlně teroru.

Zdá se však, že se přepočítali. Menší skupiny anarchistů sice uspořádaly v ulicích západoněmeckých velkoměst výtržnosti, při nichž rozbíjeli okna úředních budov, ale v očích západoněmecké veřejnosti si tím jen ještě více uškodili. Drtivá většina Němců nevidí v jejich počínání politické činy, nýbrž jen podlé zločiny. Krajně kritické stanovisko zaujali i političtí představitelé západního Německa, jak z řad opozice, tak i z kruhů vládních. Spolkový ministr spravedlnosti, socialista Jochen Vogel pro-

hlásil, že vláda chce se vši rozhodností a všemi zákonnými prostředky násilnické akce potírat. Předseda sociálně demokratické strany, bývalý spolkový kancléř Willy Brandt vyzval státní orgány, aby ústavními prostředky zajistily v zemi vnitřní mír a bezpečnost. Předseda opoziční strany křesťansko-demokratické Helmut Kohl označil vraždu soudce za odporný kriminální čin, který naznačuje, že teroristické skupiny nastupují do nové aktivity proti právnímu státu. Od berlínského zločinu se distancovala i Německá komunistická strana. Prohlásila, že ho spáchala jen malá skupinka,

Hlavní list čínské komunistické strany Žen-min'ž pao vyzval armádu, aby se bezpodmínečně podřídila autoritě strany. Použil k tomu formy, která co do ostrosti nemá obdoby a kterou lze vykládat jako výstrahu před možnou zkouškou sil.

"Nesmíme připustit, aby se armáda stala nástrojem v rukou kariéristů". V posledních třech měsících — brzy potom, co se proslechlo, že se kritika, vznášená proti Lin Piaovi, setkala na různých místech čínského vrchního velitelství s negativní ozvěnou — začaly se objevovat v čínském tisku apely k jednotě. Podle některých zpráv například většina velitelů vojenských okruhů odmítla koncem září účast na shromáždění, svolaném politickým vedením. List Žen-min'ž pao uvedl svou výstrahu v souvislost především se škodlivým vlivem Lin Piaa, bývalého ministra obrany a designovaného nástupce Mao Ce Tungu, který v roce 1971 podle oficiálního sdělení přišel při pokusu o útek do Sovětského svazu o život. Jak napsal pekinský list, Lin Piao zastával názor, že absolutním centrem je armáda a nikoli strana, a prohlašoval, že kdo kontroluje ozbrojené síly, má v ruce i stát. List Žen-min'ž pao vyzdvihl, že "strana rozkazuje pušce".

Vojenské vedení musí následovat politický kolektiv a každá jiná cesta je úchylná, stvím a může všechno pokazit.

Rovněž hlavní týdeník čínské komunistické strany Hung-či v nejnovějším čísle neobyčejně ostře varoval takzvanou "menšinu ve straně" před neuposlechnutím příkazů ústředního výboru. S poukazem na Maovu výstrahu z roku 1948 nepodlehnout pokušení a nevytvářet "vlastní království", časopis Hung-či napsal doslova, "že někteří zástupci vědomě či nevědomky pracují nezávisle na straně, nedbají linie lidu a falšují politická rozhodnutí". S

terou nemá s demokratickým pokrokovým hnutím vůbec nic společného. Za politicky nejvýznamnější je pokládáno stanovisko spolkového kancléře Helmuta Schmidta. Ten vyhlásil politickému teroru tvrdý boj. Připustil sice možnost, že extremisté se dopustí v dohledné době dalších zločinů, ale vyloučil možnost, že teror se stane pro německou demokracii vážným nebezpečím. Tomu vláda zabrání. V bonnských politických kruzích se počítá s tím, že berlínská tragédie se odrazí v parlamentních poradách o úpravě trestních zákonů a že opatření proti radikalismu budou ztřešena.

Strana rozkazuje pušce

použitím Maova citátu pekinský časopis poukázal na "bezzásadové sekty, které je třeba kritizovat právě tak jako lháře Liu Šao Čiho a Lin Piaa," uzavřel článek výzvou k jednotě a neústupností vůči opozičníkům.

Různé pomoci

Předseda čs. vlády Štrougal byl na oficiální návštěvě v Sýrii právě v době, kdy se zvýšilo arabsko-izraelské napětí. Podle úředního komuniké se prohloubí čs. účast na rozvoji syrské ekonomiky; jde hlavně o financování stavby průmyslových objektů, z nichž se veřejně uvádí závod na umělá hnojiva, přádelna, tkalcovna, cukrovar. Už méně se hovoří o čs. podílu na stavbě a údržbě syrských naftových rafinerií a o dodávkách zbraní. — V téže době se také jednalo o nové čs.-indické obchodní a platební dohodu na příštích pět let. Nikde tu nebylo naznačeno, jakým dílem se ČSSR, (jejíž delegát na římské vyživovací konferenci nabádal západní státy, aby pomohly rozvojovým zemím) bude podílet na světovém boji proti hladu v zemích tzv. "třetího světa".

Temná Rus . . .

Jedenáct mladých sovětských Arměnců bylo odsouzeno k trestům odnětí svobody až na sedm let za to, že založili nekomunistickou národní jednotnou stranu Arménie. Oznámil to akademik Sacharov, který se odvolal na "naprosto spolehlivé informace" z Jerevanu, hlavního města Arménie. Podle jeho slov probíhá jiný soudní proces a minulý měsíc bylo v souvislosti s tímto případem zatčeno devět dalších osob. Informátoři vyrozuměli Sacharova, že cílem zníněné politické strany bylo odtržení Arménie od Sovětského svazu a její opětné sjednocení s někdejšími arménskými oblastmi ve východním Turecku a sovět. Ázerbájdžánu. Zmíněných jedenáct osob — které už jsou ve vězení, bylo odsouzeno nejméně ve třech zvláštních soudních procesech, které se konaly v minulých šesti měsících, uvedl dále Sacharov. Tyto soudy v Arménii Moskva utajila a přešel je mlčením i hlavní list arménské komunistické strany, který si smějí cizinci v Moskvě předplácet. Nejtěžší tresty byly vyměřeny dvěma čtyřladvacetiletým Arměncům: Azat Aršakjan a Razmik Zograbjan, kteří byli postaveni před soud pro tak zvanou protisovětskou činnost a účast v protisovětské organizaci, byli odsouzeni k sedmi rokům v táboře nucených prací a k dalším třem rokům ve vyhnanství.

Manželka ukrajinského spisovatele Valentina Moroze — který zahájil před 133 dny ve Vladimírském vězení hladovku, napsala otevřený dopis vedoucím západním politikům — prezidentu Fordovi, západoněmeckému kancléři Schmidtovi, kanadskému ministerskému předsedovi Trudeauovi a organizaci Mezinárodního červeného kříže a Amnestijní internacionále, v němž vylíčila utrpení svého muže a těžký život celé své rodiny. Sovětské orgány požádaly paní Morozovou, aby v přítomnosti svého dvanáctiletého syna

přemluvila manžela, aby přerušil svou protestní hladovku. Valentin Moroz byl odsouzen ke čtrnácti letům vězení, koncentračního tábora a sibiřského vyhnanství za údajný ukrajinský nacionalismus. Dnes je mu 38 let. Ve Vladimírském vězení je od roku 1970. Paní Morozová, propuštěná učitelka němčiny, se ve svém otevřeném dopise, který dostali k dispozici západní korespondenti akreditovaní v Moskvě — táže: je snad v dnešním světě vůbec možné, aby člověk zaplatil životem za to, že napsal čtyři články, o nichž soud rozhodl, že mají protisovětský charakter? Ukrajinský vlastenec Moroz, který byl do svého zatčení rovněž učitelem cizích jazyků, ztratil vůli k životu. Musí být denně pod dohledem vězeňského lékaře násilím vyživován. V hladovce však chce pokračovat. Po novém roce — píše americká agentura UPI — chce tento nešťastný člověk spáchat sebevraždu.

President Podgorný pronesl u příležitosti 150. výročí založení moskevského Malého divadla projev, v němž se zmínil o socialistickém realismu. Sovětské umělci se nesmějí vzdávat jeho norem. Jeho výrok je možno hodnotit jako zápornou odpověď na žádost několika umělců vystavit svobodně jiná, nekonvenční díla před sovětskou veřejností. Pozorovatelé soudí, že ve vedení strany zřejmě vznikly určité spory o to, jak provádět dohled nad umělci v Sovětském svazu. 15. září dal Čaplin, obvodní tajemník v Moskvě-Čeremuškách násilím rozehnat výstavu moderního malířství a poslal na umělce buldozery a policii. O čtrnáct dnů později, pravděpodobně pod vlivem nečekané záporné reakce světové kulturní veřejnosti, dovolila strana v Moskvě uspořádat jinou výstavu obrazů. Tajemník strany Čaplin byl odvolán — nyní byl jmenován sovětským velvyslancem v severním Vietnamu.

Domácí a importované speciality:

• EKVAR • BY • THE • BARREL

H. ROTH AND SON TEL. RE 4-1110, LE 5-2322

Na požádání zašleme náš katalog zdarma!

Karlovarská minerální voda MATTONIHO KYSIBELKA

(lahve 24 fl. oz.) na skladě!

1577 FIRST AVENUE

• cor. 82nd Street

• NEW YORK 28, N. Y.

přestože se Irmakovi nepodařilo přemluvit odcházejícího ministra zahraničí Tüрана Günesa, aby setrval v úřadě.

Novým ministrem zahraničí se stal dosavadní turecký velvyslanec ve Washingtonu Melih Esenbel, ale Günes je ochoten pomáhat vládě jako poradce. Kromě kyperského problému musí vláda řešit otázku inflace a americké vojenské pomoci. Americký kongres schválil v říjnu rezoluci, podle které nemá Turecko dostat po 10-tém prosinci od Spojených států další zbraň, jestliže do této lhůty nepodnikne kroky, které by presidenta Forda přesvědčily o smířlivosti Ankary v kyperském konfliktu.

dc

SPORT

Poslední výsledky I. hokejové ligy:

Sparta-Kladno 3:5, Plzeň-Gottwaldov 1:5, Pardubice-Jihlava 5:1, Č. Budějovice-Bratislava 7:1, Košice-VŽKG 3:3, Brno-Litvinov 7:3 — VŽKG-Kladno 2:7, Gottwaldov-Č. Budějovice 0:3, Jihlava-Košice 1:4, Sparta-ZKL 2:4, Slovan-Pardubice 3:8, Litvinov-Plzeň 2:4. Odložené 9. kolo: Brno-Gottwaldov 6:1, Litvinov-Kladno 3:3, Pardubice-Košice 3:2, Sparta-VŽKG 5:2, Plzeň-Bratislava 6:2, Budějovice-Jihlava 3:3.

Tabulka:

1. SONP Kladno	22 32
2. Sparta	22 25
3. M. Č. Budějovice	22 25
4. Dukla Jihlava	22 25
5. Tesla Pardubice	22 24
6. CHZ Litvinov	22 23
7. ZKL Brno	22 22
8. Sn. Bratislava	22 22
9. Škoda Plzeň	22 21
10. VSŽ Košice	22 19
11. TJ VŽKG Ostrava	22 15
12. TJ Gottwaldov	22 11

Výsledky I. fotbalové ligy: Zbrojovka-VSS 4:1, Trnava-Slavia 3:1, Bohemians-Třinec 2:0, Nitra-Žilina 1:0, Ostrava-Dukla 2:1, Plzeň-Jablonec 2:1, Slovan-Inter 1:0, Teplice-Sparta 2:0.

Tabulka:

1. Sn Bratislava	15 20
2. SU Teplice	15 18
3. VSS Košice	15 17
4. Baník Ostrava	15 17
5. Zbrojovka Brno	15 17
6. Inter Bratislava	15 16
7. LIAZ Jablonec	15 16
8. Sp. Trnava	15 16
9. Bohemians	15 15
10. Dukla Praha	15 14
11. Slavia	15 14
12. TŽ Třinec	15 13
13. ZVL Žilina	15 13
14. Sparta	15 12
15. AC Nitra	15 12
16. Škoda Plzeň	15 10

Čs. tenisté v boji o Královský pohár porazili po Anglii a Švýcarsku také Holandsko v poměru 3:2. Do dalšího ko-

la postoupilo mimo ČSSR ještě Maďarsko a Švédsko, finálové boje budou sehrány mezi 13. a 15. prosincem v italské Anconě.

Dvě vítězství čs. fotbalistů v Poháru UEFA: Dukla-Twente Enschede (Holandsko) 3:1 a Ostrava-SSC Napoli 2:0. Obě čs. mužstva mají naději na postup do dalšího kola soutěže.

V odloženém čtvrtfinalovém zápase soutěže o Český pohár ve fotbale zvítězila Slavia Praha nad Zbrojovkou Brno po prodloužení 1:0. Do semifinále této soutěže postoupili krom Slávie mužstva pražské Sparty, Baniku Ostrava a Bohemiansu Praha. V soutěži o Slovenský pohár se vítězstvím nad VSS Košice do semifinále probíjaval Slovan Bratislava, kde bude mít za soupeře AC Nitru. Druhou semifinálovou dvojicí je Trnava-Lok. Košice.

Čs. reprezentační basketbalové mužstvo hraje na svém americkém zájezdu se střídavými úspěchy. V New Orleansu podlehl místní univerzitě 79:86 a v Hammondu prohrálo s vybraným mužstvem jihovýchodní Louisiany těsně 60:61. Pěkné vítězství získali však minulou neděli v Bethlehemu v Pennsylvánii, kde porazili mužstvo Lehigh University poměrem 103:81. Toto utkání bylo přímo přenášeno po východě USA stanicemi televizní sítě PBS. V době naší uzávěrky se čs. mužstvo účastní turnaje "1974 Rotary Basketball Classic" na půdě State University of New York v Stony Brook na Long Islandu.

Fotbalový klub New York Cosmos se po ne právě nejúspěšnější sezóně už připravuje na novou. Před několika dny podepsal Cosmos smlouvu s brazilským útočníkem Manuelem Mariem z mužstva Santos Sao Paulo, kde sehrál po boku Pelého 220 utkání. V novém ročníku NASL ligy bude NY Cosmos hrát domácí zápasy na nově upraveném stadionu Downing vždy ve středu večer při umělém osvětlení. Severoamerická fotbalová liga bude v nové sezóně znovu rozšířena, když městům Detroit Mich. a Tampa, Fla. byly uděleny koncese.

—pza—

Návrat "Jenufy"

Po 50 letech vrátila se Janáčkova "Jeji pastorkyňa" zásluhou Rafaela Kubelíka na scénu Metropolitní opery a docílila velkého úspěchu. Kubelík zařadil toto geniální dílo do repertoáru letošní sezony — avšak opustil Met dříve, než je mohl nastudovat a dirigovat. Je to velká škoda, neboť pod taktovkou velkého Rafaela by byla jedinečná krása této hudby vynikla ještě daleko podmanivěji. Cituji z kritiky Harolda Schonberga, v The New York Times: "Jenufa" je mistrovské dílo a musili bychom se vrátit až k "Borisi Godunovu", abychom našli v operní literatuře její obdobu. Je veristická, lyrická, intenzivní, lidská a jímavá — příklad pravdy v hudbě." Neméně nadšeně píše i kritička "Post." Kritice se líbily i výprava, režie a výkony dirigenta a pěvců.

Avšak tento posluchač, který znal "Pastorkyni" z provedení brněnských, pražských a vídeňských, byl méně nadšen některými složkami této produkce, zejména výpravou, která neměla nic společného s moravským venkovem — šedá strmá stavení, do nichž se vcházelo po příkrých shodech, připomínala spíše Norsko a Kostelníčka příliš velká světnice s balkony pod vysokým stropem vypadala jako středověká rytířská síň. Kostýmy se mu zdály stejně cizí.

"Pastorkyňa" se už dávno nehraje v moravských krajích — mimo snad poslední jednání, svatby Jenufy a Lacy, — ale kostýmy této "Jenufy" nepřipomínají ničím ani všední oblečení moravského lidu. Při tom pracují pro Met dva vynikající čeští výtvarníci Josef Svoboda a Jan Skalický, kteří navrhli

výpravu a kostýmy Verdiho opery "Vespi Siciliani". Ti by snad byli měli víc pochopení pro výtvarné složky "Jenufy".

Hudebně připravil "Jenufu" bývalý Čechoslovák J. Behr. Orchester zněl dobře za řízení mladého J. Neisona. Tento posluchač však cítil, že lepší náhradou za nenahraditelného Rafaela Kubelíka by byl býval jiný bývalý Čechoslovák, vynikající Petr Herman Adler, rovněž dirigent Met, který by snad byl docílil oněch jemných rubát a rytmů, jak je Janáček odposlouchal ze spádu a rytmu řeči moravského lidu a které Nelsonovi ušly. Jeho tempa byla často příliš rychlá, což vedlo k nerosrozumitelnosti zpívaného slova a poznámce Harolda Schonberga, že by "Jenufa" byla mohla být zpívána česky nebo hotentotsky — byla zpívána v anglickém překladu — protože nebylo slova rozumět.

Obsazení bylo vynikající.

ČESKÁ SVOBODOMYSLNÁ ŠKOLA VE WINFIELD

uspořádá vánoční nadílku v sobotu, dne 21. prosince o 7:00 hodině večer v místnostech kostela sv. Jakuba na rohu 72. ulice a 43. Avenui ve Woodside.

Děti předvedou bohatý vánoční program, který s nimi nacvičila učitelka paní Marie Millerová.

Po programu bude nadílka pro děti a malé občerstvení pro všechny přítomné. Očekáváme, že naši lidé z Winfield a blízkého okolí přijdou v hojném počtu jako léta minulá. Těšíme se a voláme na shledanou!

Učitelka a děti České školy ve Winfield.

Dary České školy v New Yorku

U příležitosti úmrtí svého manžela, pana Alberta Dittricha, dostala paní Dittrichová následující dary: Antonín Šarovec \$20. — Dr. Fred Marshik \$20. — Albert Voříšek \$5. — Betty Lacha \$5. — Zdenka Kahn \$50. — Paní Dittrichová věnovala celý tento obnos k uctění manželovy památky České svobodomyšlné škole na Manhattanu.

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar

1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmoderněji zařízená a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejjemnější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zaje na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-3505 — RH 4-9787

H & S PORK STORE

(PREDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínky salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačěnka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jatarničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a vaškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8463

JOHN KRTIL FUNERAL HOME;
YORKVILLE FUNERAL SERVICE INC.

1297 First Avenue, New York, N. Y. 10021 Corner 70th St.

(212) 744 3084 or 744-7214

Tento československý pohřební ústav, který patří a je vedený rodinou Krtilovou, ponúka rodinám v ich smutnej hodinke nielen dokonalé služby osobné, ale aj služby rodinné, nakoľko obidvaja, Elaine F. Krtil aj John J. Krtil, sú licencovaní pohrební riaditelia. K vašim službám sú teda v našom pohrebnom ústave dvaja licencovaní pohrební riaditelia, a služby tohoto ústavu môžu byť použité tak po celom území Spojených štátov, ako aj v zámorí. Už 88 rokov slúžil pohrebný ústav rodiny Krtilovej čo najlepšie obyvateľom newyorskej metropole.

ELAINE F. KRTIL, licencovaná pohrebná riaditeľka
JOHN J. KRTIL, licencovaný pohrebný riaditeľ a vedúci ústavu.
Založené roku 1885.

Kádrování i ve vědě

Na přelomu roku 1969-70 bylo krutě postiženo vědecké jádro Ústavu pro mezinárodní politiku a ekonomiku, odkud museli odejít např. Květa Kořalková, Václav Kotyk, Alexander Ort, Jaroslav Šedivý (o něco později se ocitl ve vězení), Jiří Štěpanovský a Richard Wágner. (Při čistce ústavu byli mimořádně aktivní Miroslav Nikl, před nedávnem velice radikální ekonom, proti němuž byl Ota Šik umírněný reformátor; dále z doby války kompromitovaný Vladimír Soják a do ústavu "odložený" pracovník ministerstva Muद्रoch. I to však byl zatím specifický případ, neboť ústav byl rezortním zařízením politicky exponovaného ministerstva zahraničních věcí.) Koncem února nevydržely nové poměry ve Vojenském historickém ústavu tři vědecktí pracovníci ("civilové") a odešli sami tzv. "dohodou" na vlastní žádost. První historici, známí odborníci na moderní dějiny — Jan Baránek, Bohumil Klípa, Karel Pichlík — šli "na vodu", za pomocné dělníky, jako čerpači k vodnímu průzkumu, v naději (a také tro-

z filosofické fakulty, se dvěma místořediteli — Jurijem Křížkem a Jaroslavem Puršem. Po několika menších kádrových přesunech v rámci ústavu a šestitýdenní "inkubační době", — aby si i zde mohl naposledy rozvážit, jak se zachová a kam se zařadí, přistoupilo zdravé jádro (jmenovaní Křížek, s Puršem a dále Jaroslav César a Luboš Nový; Říha jako externista si dal zatím jen radit a předkládat návrhy, jež pak konsultoval v oddělení ÚV KSČ) k etapovému řešení situace. Nejdříve se zrušilo oddělení nejnovějších československých a světových dějin, protože nový ústav měl napříště končit bádání rokem 1938. Konsolidátoři volili tento způsob i proto, aby mohli postavit proti sobě zájem 10-12 pracovníků, jak říkali, a možnost zachránit ústav, tedy zájem celého vědního oboru. (Mysleli ovšem především a jedině na svá vedoucí místa a na svou vlastní záchranu.)

Pracovníci zrušeného oddělení měli sice ještě možnost přihlásit se do konkursu v druhé — květnové — fázi "reorganizace", to jest decimování ústavu, nicméně u vedoucího oddělení Milana Otáhalu a dále Karla Bartoška, Jiřího Doležala, Karla Kaplana, Viléma Prečana — Jana Tesaře (byl už od 25. září 1969 ve vyšetřovací vazbě jako spoluautor petice podané v srpnu 1969 federálním a republikovým zákonodárným a vládním orgánům), Vojtěcha Mencle (jehož převzal Macek do ústavu po zrušení VPA) byla výpověď definitivní. Po bojovém hlasování ji schválil i ZV ROH, kde získal většinu názor Jiřího Kořalky, že je třeba "zachránit ústav", proti stanovisku Ireny Seidlerové, že je třeba zachránit čest a nedělat špinavou práci vlastníma rukama. Druhá fáze proběhla ještě hladčeji. V konkursní komisi seděl Václav Král a kromě účtů politických vyřídil si i své účty soukromé; v konkursu "neobstáli" další vědecktí pracovníci — Bohumil Černý, Alena Gajanová, Bohumil Lehár — Bedřich Lowenstein, Jan Novotný, Irena Seidlerová, Josef Smolka, Zdeněk Šolle. Při podpisu nových pracovních smluv pak došlo k další nuancované diferenciaci: čtyřletou smlouvu dostali příslušníci zdravého jádra a několik indiferentů. Ostatní od půl roku do jednoho až dvou let. Zdeněk Horský, někdejší člen celoakademického výboru ROH, odborník na úseku dějin přírodních věd, musel opustit ústav do konce roku 1970; Libuše Otáhalová byla sprostě vyhozena za rok po konkursu v době těžké nemoci.

Podobnou metodou reorganizace a rekonkursu všech míst vědeckých pracovníků byly záhy nato konsolidovány dvě další společenskovědní insti-

Revoluce v Etiopii se stala náhle krvavou. Přitom nebyly poslední hromadné popravy 60ti bývalých vedoucích představitelů pouze účtováním s minulostí, jež platila za přežitek feudalismu. Popravy byly také úderem do vlastních řad. K popravným patřil i generál Aman Andom, považovaný za silného muže režimu. Byl šéfem vlády, ministrem obrany, náčelníkem generálního štábu a předsedou výboru branných sil, který se stal

tuce — Filosofický ústav ČSAV a Sociologický ústav ČSAV. Inicátory této myšlenky a jejími vykonavateli byli Radovan Richta a Jindřich Filippec, kteří si tuto "metodu" velice pochvalovali. Šlo to jednoduše, bez dlouhých cavyků — bez zatěžování agendy "politickou" argumentací. Přesto však nebyli, nebo nechtěli být, hned v první fázi tak úspěšní, jako jejich kolegové ze zdravého jádra mezi historiky na Hradě (možná také na ně tolik netlačili soudruzi z oddělení školství a vědy, neboť se jim — zejména u Richty — asi nehodilo, aby ztratili tvář příliš zrzy); první trojice vědeckých pracovníků totiž musela definitivně opustit nový spojený ústav až k 31. prosinci 1970. Byli to Jiří Hermach, Jaroslav Klofáč a Jan Šindelář. Další následovali "až" v prvních měsících roku 1971.

To už jsme ale u posledního kola konsolidace společenských věd, u masového programu, který byl spojen s tak zvanými stranickými stranickými prověrkami.

Z římských Listů

POPRAVY V ETIOPII

nejvyšším orgánem v zemi. V tomto výboru neměl však generál Aman Andom zřejmě rozhodující úlohu. Ve zprávě o jeho odstavení se mu předhazovalo všechno možné, například hromadění funkcí, diktátorské choutky, pěstování osobní popularity, pokusy zasít nedůvěru mezi armádu a vládnoucí výbor, ignorování autority a práce tohoto výboru a tak dále.

Spěch, s jakým byla poprava právě tohoto generála provedena, sotva svědčí o sebejistotě orgánu, který tvrdí, že usiluje o demokratizaci a označuje se za reprezentanta lidového hnutí. Revoluce v Etiopii, která v přeneseném smyslu začala hladomorem v důsledku katastrofálního sucha a konkrétně únorovými nepokoji v armádě, zpočátku jako by nebyla žíznila po krvi. Do vazby se však postupně dostali dlouholetý, ve stínu císařského paláce prakticky bezmocný ministerský předseda Wold, který byl odstaven po únorových nepokojích, pak jeho nástupce Makonnen a postupně prakticky všichni členové a nejbližší spolupracovníci císařského dvora, až nakonec, v září, padl také císař Haile Selassié. Wold, Makonnen — vnuk padlého císaře admirál Desta a velký počet bývalých důstojníků, ministrů či guvernérů byl nakonec popraven společně s Amanem Andomem, tedy mužem, který teprve nedávno jmenoval soudce, jež měli zvážit vinu bývalých vládních představitelů. Britský týdeník The Observer citoval shodou okolností právě v den, kdy přišly z Addis Abeby zprávy o hromadných popravách — generála Andoma, že se v chystaných procesech má měřit odpovědnost za utrpe-

ni ožebračených, vyhladovělých etiopských mas. Článek v britském týdeníku předvídá nejtěžší tresty, ale nikoliv jejich provedení v té formě, jaké bylo použito, a s generálem Andomem mezi sumárně popravenými. Článek zastaral, než byl uveřejněn, ale zůstává zajímavý svými informacemi o sporech uvnitř vládnoucího výboru branných sil. Jak dalece kontroluje nyní výbor plukovník Mengistu Haile Miriam, jehož jméno se v posledních dnech slyšelo v etiopském rozhlase nejčastěji? Je zajímavé, že ve zmíněném pohledu britského týdeníku The Observer na vnitropolitickou situaci v Etiopii před krvavou lázní, byl Haile Miriam jmenován jako jeden z umírněných představitelů. Odplata byla však bez stopy umírněnosti. Z bolestných hospodářsko-sociálních problémů země se tímto způsobem pochopitelně nic nevyřešilo. Za jisté můžeme považovat, že se popravou generála Andoma, který pocházel z Eritree, zkomplikoval pro Addis Abebu problém etiopsko-eritrejského soužití v jednom státě.

Zatím je otevřenou otázkou, kdy se to projeví. A zatím můžeme jen vzpomenout na článek amerického listu Washington Post, který byl uveřejněn po pádu starého císaře. V tomto článku se tehdy pravilo, že generál Aman Andom je pro výbor branných sil jen dočasným vývěsním štítem, obdobně jako to byl v Egyptě v roce 1952 generál Mohammed Nagib, který do dvou let zmizel v politickém propadlišti. V Etiopii zmizel generál Aman Andom mnohem rychleji a mnohem krutěji.

dal

NA LEPŠÍ K VAŠATOVI

chu s iluzí), že budou moci v maringotkách a hlavně při souvislém několikadenním volnu doma pokračovat ve studiu a ve vědecké práci.

V téže době zahřnálo v Jiřské ulici na Hradě, nedaleko Černé věže: z usnesení předsídlu se ocitl dnem 1 března 1970 v reorganizaci Historický ústav. Byl přejmenován na Ústav československých a sovětských dějn a dostal nové vedení. Dosavadní ředitel akademik Macek byl s okamžitou platností přeložen za odborného pracovníka do Ústavu pro jazyk český a na jeho místo nastoupil jen jako externí ředitel Oldřich Říha,

Čs. týden v Göteborgu

Ve švédském městě Göteborgu se ke 150. výročí narození skladatele Bedřicha Smetany konal Týden čs. kultury. Hrál Smetanovo trio, promítaly se čs. filmy a konalo se tu několik výstav. Smetana kdysi v Göteborgu pobýval.

Nejmodernější autoservis

Východočeského kraje, vybudovaný nákladem sedmadvaceti milionů korun, otevřeli v Turnově. Tuto značkovou opravnu Škoda s perfektním diagnostickým vybavením domácí výroby i z dovozu postavili — Maďaři, za osmnáct měsíců.

CESKOSLOVENSKÉ SPOLKY V AMERICE, NEJSTARŠÍ BRATRSKÁ PODPŮRNÁ JEDNOTA VE SPOJENÝCH STÁTECH, ZVE VŠECHNY KRAJANY A JEJICH PŘÁTELE, ABY VSTOUPILI DO JEJICH ŘAD A TÍM ZABEZPEČILI BUDOUCNOST SVÝCH DRAHÝCH.
Č. S. A. POSKYTUJE SVÝM ČLENŮM NÁSLEDUJÍCÍ VÝHODNÁ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ:

- Doživotní
- Doživotní zaplacené ve stáří 60 roků
- Doživotní zaplacené ve stáří 65 roků
- 9 plánů nadačního pojištění
- Retirement Plan
- Mortgage Redemption Plan
- Family Income Plan
- Prefer i Risk, Whole Life
- Estate Security Plan
- Úrazové pojištění
- Dvojnásobné pojištění — zproštění poplatků nižší poplatky za pojištění pro ženy

PODROBNÉ INFORMACE OCHOTNĚ SDĚLÍ

Rudolf Pešek, 145 87 7th Ave. Whitestone, N. Y. 11357, (212) 767-9746
George Pospishil 24 West End Ave., Westwood, N. J. — 07675 (201) 664-6511 anebo Frank Vozeh, 18 John St. Little Ferry, N. J. 07643, (201) 641-9016

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

2701 South Harlem Avenue, Berwyn, Illinois 60402

OD ROKU 1854 CHRÁNÍ VAŠE RODINY

Cestování a moderní dovolená

Listopad není měsíc turistického ruchu a cestovní kanceláře mají často potíže, jak naplnit zájezdová letadla — která si předem a dlouhodobě objednaly. V některých případech se o to pokoušejí prodejem jednodenních výletů, jejichž cena je poměrně nízká, zvláště měří-li se počtem zvládnutých kilometrů. Takový výlet vypadá tak, že člověk nasedne třeba v neděli ráno v Mnichově do letadla, s kterým přeletí nejen Alpy, ale celou Itálii a po mezipřistání v Tunisku se ocitne v poledních hodinách na Maltě. Tam má asi pět hodin času a může se vydat na prohlídku ostrova buď na vlastní pěst anebo s organizovanou okružní jízdou v autobuse. Malta je malá, takže je opravdu možno získat o ní v několika hodinách jakýstakýs obraz, byť i nedokonalý v tom ohledu, že výletníkovi chybí kontakt se skutečným životem na ostrově. Z hlediska pořadatelů je jednodenní výlet myšlen i jako reklama pro pobytový zájezd. Reklama je účinná za předpokladu, že se na výletníky usmívá slunce, což nebývá v listopadu ani na Maltě pravidlem. Na druhé straně přispívá právě slunce k tomu, že cestující v autobuse jsou netrpěliví, neboť by se raději slunili, než jeli od jedné pamětihodnosti ke druhé, aniž měli u kterékoli z nich čas na opravdu důkladnou prohlídku. Průvodce výletníků dává najevo, že čas je omezený — tím, že jeho výklad je co nejstručnější a odříkáván v překotném tempu. Při každém vystoupení z autobusu se výletníci ostatně trochu rozutečou a než se zase sejdou, uběhne více minut, než kolik předvídal plán. Korunou zájezdu by měla být prohlídka hlavního města La Valetty, ale ta je možná už jen v poklusu. Neodřeknutelná je svačina v předním hotelu, která patří do ceny výletu. Nemusí to být konec komplikací, neboť někdo

Studentská statistika

Podle dat, předložených kulturnímu výboru Sněmovny národů v Praze, pochází dnes 54% žáků středních odborných škol z tzv. "dělnických a rolnických" rodin; na vysokých školách to má být 57%. Ze základní devítileté školy vychází 13% žáků s nedokončeným základním vzděláním a bez dalšího vzdělávání vstupuje do výrobního procesu. Bylo konstatováno, že se na základní škole nadměrně zvyšuje náročnost učiva při přechodu z 1. na 2. stupeň. Polovina absolventů gymnásií neodchází na vysoké školy. Střední odborné školy jsou stále zaměřeny jen na přípravu konstrukčních techniků, ale např. odborníky pro automatizaci a programové stroje nevychovávali.

vždycky objeví možnost — jak hasit žízeň lépe než nabízenými nápoji, a dostat takové žízňivce závčas zpátky do autobusu k letišti se snadno stane menším problémem. Nakonec jsou však všechny ovečky přece jen opět pohromadě. Na letiště se přijede v poslední chvíli, ale vše klape, včetně dva a půl hodinového letu zpátky na severní stranu Alp. Nakonec zbývá každému výletníkovi za svačinou na Maltě otázka, zdali to stálo za to. Asi ano, neboť koneckonců byl to mimořádný výlet a v každé mimořádnosti je jistý půvab. Na doplnění uved'me, že tento jednodenní výlet až k břehům Afriky a zpět stojí pouhých 190 západoněmeckých marek, což je asi 12 až 15% měsíčního platu průměrně-

ho západoněmeckého zaměstnance. Ačkoliv se cena většiny paušálních dovolených, tedy cesta včetně noclehu a stravy, asi o 6 až 8 procent zvýšila, nesnížilo to chuť západoněmeckých občanů cestovat. Podle hlášení turistických kanceláří jsou všechny možnosti vánočního pobytu prakticky využity; a jsou jich desetitisíce, nejen v bavorských, rakouských a švýcarských Alpách, nýbrž i u moře, v Tunisku, Maroku, na Kanárských ostrovech a tak dále. Skoro vyprodány jsou okružní plavby Středozemním mořem, a také drahé cesty do Afriky a Ásie šly velmi dobře na odbyt. Občané prostě v mnoha případech vymění vánoční obdarování za lyžařskou nebo přímořskou dovolenou. (SZ)

ZDRAVOTNÍ "STUDIE" O POČASÍ

Podle studie Světové zdravotnické organizace má podnebí přece jen asi vliv — na srdeční infarkty. Je to vidět nejlépe na příkladu evropských statistik. V Helsinkách umírá ze 100 lidí na infarkty 6 lidí, zatím co statistika v Sofii vykazuje číslo jedna celá čtyři desetiny. V severnější položených zemích, v Norsku, v Dánsku a ve Finsku umírá na srdeční infarkty v průměru o pět lidí více než v Rumunsku, v Rakousku a v Bulharsku. Švýcaři se sice radují ze slunečných dnů, ale stěžují si, že je zima letos zastihla o 32 dní dříve než obvykle. Jak hlásí švýcarský meteorologický ústav, byl říjen v celé zemi v průměru o čtyři až 7 stupňů studenější než v posledních šedesáti letech.

Na konci října leželo ve Švýcarsku ve výškách mezi 500 až tisíci metry — dvacet až sedmdesát centimetrů sněhu. I to je pro Švýcarsko už desetiletí nepřekonaný rekord.

Z vojenského školství

Ministr vnitra Obzina zahájil v Praze stavbu nové budovy pro Vysokou školu Sboru národní bezpečnosti, kde se mají školit všechny velitelské kádry složek ministerstva vnitra. — Vojenská vysoká škola pozemního vojska ve Vyškově na Moravě je technického zaměření. Její absolventi jsou vyřazováni v hodnosti poručíků, přijímání za důstojníky z povolání a promováni na inženýry v oborech "provoz vojenské techniky" nebo "inženýr chemie". Studium je internátní s plným materiálním zabezpečením.

Večery pod lampou s českou knihou

Čtenářský hlad po dobré české knize trvá. Doma i v cizině. Kdežto doma současná literatura stagnuje, a starší kvalitní věci se vydávat nesmějí, my v emigraci máme v tom ohledu větší štěstí. Také Universum Sokol Publications patří k vydavatelstvím, které jsou sto zájmu čtenářů o dobrou českou knihu vyhovět. Zde je seznam a stručný popis knih, vydaných doposud našim nakladatelstvím:

DEMOKRATICKÝ MANIFEST —

Ferdinand Peroutka. Vyznání víry v demokracii, svobodu a právo na národní sebeurčení. Mužný boj s ideologií komunismu, jehož slabiny jsou zde odhalovány nejpopovolanějším mistrem pera. Kniha skutečně hodná tradice českého humanismu.

POČÍTADLO —

Petr Den. Sbírka esejí, zkoumajících vztahy mezi náboženstvím, politikou a matematikou, jež se zároveň snaží dát novou náplň pojmu "demokracie", aby revoluce davů a nových národů, měnící podobu našeho století, nebyla revolucí nihilismu, prostě mocí a smrti, nýbrž revolucí míru a života.

VE VLÁDĚ DRUHÉ REPUBLIKY —

dr. L. K. Feierabend. Paměti muže, který spoluřídil osudy národa a státu v tragické pomnichovské době. (Rozebráno).

VE VLÁDĚ PROTEKTORÁTU —

dr. L. K. Feierabend. Pokračování pamětí člena české protektorátní vlády z doby po 15. březnu 1939, obsahujících množství zajímavých a významných detailů o tehdejších událostech.

Z VLÁDY DOMA — DO VLÁDY V EXILU —

dr. L. K. Feierabend. Autor zde líčí svůj dobrodružný útek z Protektorátu přes Maďarsko, Jugoslávii a Francii do Londýna a popisuje zajímavým způsobem poměry v tehdejší exilové vládě presidenta Beneše.

THIS AND THAT —

E. J. Popera. Kdo zná české verše tohoto básníka, jistě sáhne se zvědavostí po jeho první sbírce básní anglických.

ÚHLEM NA OBLOBU —

Miroslav Rašín. Sbírka cestopisných črt, zejména z Jižní Ameriky, politických i intimních úvah již zemřelého autora, je moderním protestem proti odlidštění a zmechanizování světa.

BEZNADĚJE A NADĚJE —

Karel Valehrach. Krajan, písmák líčí svůj těžký, avšak zkušenostmi bohatý život, v němž křížem — kráčem procestoval všech pět světadílů, s očima otevřenými a se srdcem, které rozumí lidské bídě.

OD A DO Z —

veselé abecední fantazírování-slovy a kresbami — populárního komika Járy Kouta.

VERŠE ZE ZÁSUVKY A VERŠE ZAPOMENUTÉ —

Josef Martínek. Česko-americký novinář a básník tu ve čtyřech částech podává silné básnické obrazy několika svých životních údobí.

HOLOUBEK, KTERÝ SE NA VŠECHNO PTAL —

Josef Martínek. Půvabná dětská knížka veršů s lahodnou češtinou a podivuhodnou fantazií.

SONGS OF THE DESERT —

Josef Martínek. Sbírka anglických básní, které byly otištěny ve více než 40-ti amerických a kanadských časopisech. Autora zde inspirovala zejména velká americká poušť na jihozápadě USA.

LEDY SE HNULY —

V. N. Duben. Kniha nutná pro každého, kdo chce vědět, kdy a jak začaly drobné sopečné výbuchy, které pak, po několika letech, vedly k Pražskému jaru.

KAŽDÁ Z TĚCHTO KNIH PŘEDSTAVUJE TVORBU NAŠICH PŘEDNÍCH SPISOVATELŮ A BÁSNÍKŮ, MIMO SVOU VLAST. ZAKOUPENÍ NĚJÍJÍCÍCH KTERÉ Z NICH OBOHATÍ JISTĚ VAŠI KNIHOVNU

OBJEDNÁVÁM:

Demokratický manifest —	
Ferdinand Peroutka	\$4.00
Počítadlo — Petr Den	2.50
Ve vládě protektorátu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Z vlády doma — do vlády v exilu —	
dr. L. K. Feierabend	3.00
Ledy se hnuly — V. N. Duben	3.00
Antonín Švehla	3.00

Úhlem na oblohu — Miroslav Rašín	2.50
Beznaděje a naděje — Karel Valehrach	2.50
Od A do Z — Jára Kohout	1.50
Verše ze zásuvky a verše zapomenuté —	
Josef Martínek	2.00
Holoubek, který se na všechno ptal —	
Josef Martínek	1.00
Songs of the Desert — Josef Martínek	3.00
This and that — E. J. Popera	2.00
Půlnoční pacient — Egon Hostovský	3.00